

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2019. gada 16. maijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Uzņēmumu pāreja – Direktīva 2001/23/EK – 3. līdz 5. pants – Darba ņēmēju tiesību aizsardzība – Izņēmumi – Maksātnespējas process – Tiesas ceļā veicamas reorganizācijas procedūra ar tiesas pārraudzībā notiekošu īpašumtiesību pāreju – Uzņēmuma pilnīga vai daļēja saglabāšana – Valsts tiesību akti, kas ļauj īpašumtiesību saņēmējam pēc īpašumtiesību pārejas pārņemt darbiniekus pēc savas izvēles

Lietā C-509/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *arbeidshof te Antwerpen, afdeling Hasselt* (Antverpenes Darba lietu apelācijas tiesa, Haseltas nodaļa, Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 14. augustā un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 21. augustā, tiesvedībā

Christa Plessers

pret

Prefaco NV,

Belgische Staat,

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: ceturtās palātas priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], kas pilda trešās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents), L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], M. Safjans [*M. Safjan*] un D. Švābi [*D. Šváby*],

ģenerāladvokāts: M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretāre: M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 3. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *C. Plessers* vārdā – *J. Nulens* un *M. Liesens*, *advocaten*,
- *Prefaco NV* vārdā – *J. Van Acker* un *S. Sonck*, *advocaten*,
- Beļģijas valdības vārdā – *M. Jacobs* un *L. Van den Broeck*, pārstāves, kurām palīdz *C. Raymaekers*, *advocaat*,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *M. van Beek* un *M. Van Hoof*, pārstāvji,
noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2019. gada 23. janvāra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Direktīvas 2001/23/EK (2001. gada 12. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmēj sabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmēj sabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā (OV 2001, L 82, 16. lpp.) 3.–5. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību *Christa Plessers* prasībā pret *Prefaco NV* un *Belgische Staat* (Beļģijas valsts) par viņas atlaišanas likumību.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 2001/23 3. panta 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts:

“Īpašumtiesības nododošās personas tiesības un pienākumi, kas izriet no darba līguma vai darba attiecībām, kas pastāv īpašumtiesību pārejas dienā, sakarā ar īpašumtiesību nodošanu pāriet īpašumtiesību saņēmējam.”

- 4 Atbilstoši šīs direktīvas 4. pantam:

“1. Uzņēmuma, uzņēmēj sabiedrības vai uzņēmuma vai uzņēmēj sabiedrības daļas īpašumtiesību nodošana pati par sevi nevar būt par pamatu atlaišanai, ko veic persona, kura nodod īpašumtiesības, vai īpašumtiesību saņēmējs. Šis noteikums nekavē atlaišanu, ko izraisa darbaspēka izmaiņas ekonomisku, tehnisku vai organizatorisku iemeslu dēļ.

Dalībvalstis drīkst noteikt, ka pirmo daļu nepiemēro konkrētu kategoriju darbiniekiem, uz kuriem neattiecas dalībvalstu normatīvie akti vai prakse attiecībā uz aizsardzību pret atlaišanu.

2. Ja darba līgums vai darba attiecības ir izbeigtas tāpēc, ka īpašumtiesību pāreja saistās ar būtiskām darba apstākļu izmaiņām, kas kaitē darbinieku veselībai, tad darba devējs ir atbildīgs par darba līguma vai darba attiecību izbeigšanu.”

- 5 Saskaņā ar minētās direktīvas 5. panta 1. punktu:

“Ja vien dalībvalstis neparedz citādi, tad 3. un 4. pantu nepiemēro attiecībā uz uzņēmuma, uzņēmēj sabiedrības vai uzņēmuma vai uzņēmēj sabiedrības daļas īpašumtiesību nodošanu, kur pret personu, kas nodod īpašumtiesības, uzsākta bankrota procedūra vai citas maksātnespējas procedūras, kas sāktas nolūkā veikt minētās personas aktīvu realizāciju un atrodas kompetentas valsts iestādes uzraudzībā (tas var būt kompetentas valsts iestādes pilnvarots administrators).”

Belģijas tiesības

- 6 2009. gada 31. janvāra *wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen* (Likums par uzņēmumu darbības turpinātību) (2009. gada 9. februāra *Belgisch Staatsblad*, 8436. lpp.), redakcijā, kas piemērojama pamatlīetā (turpmāk tekstā – “WCO”), 22. pantā ir paredzēts:

“Kamēr tiesa nav pieņēmusi nolēmumu par pieteikumu veikt reorganizāciju tiesas pārraudzībā, neatkarīgi no tā, vai pirms vai pēc šā pieteikuma iesniegšanas ir celta prasība vai sākta izpildes lieta:

- parādnieks nav atzīstams par maksātnespējīgu un – ja tas ir komercsabiedrība – nav likvidējams tiesas ceļā;
- parādnieka kustamā vai nekustamā manta nav realizējama izpildes ceļā.”

- 7 WCO 60. panta pirmajā daļā ir noteikts:

“Spriedumā, ar kuru ir uzdots veikt īpašumtiesību pāreju, ir jāieceļ tiesas pilnvarnieks, kas atbild par pārejas rīkošanu un īstenošanu parādnieka vārdā un uzdevumā. Tajā ir jānosaka pārejas priekšmets vai arī šis jautājums ir jāatstāj tiesas pilnvarnieka ziņā.”

- 8 Atbilstoši WCO 61. panta 4. punktam:

“Īpašumtiesību saņēmējs ir tiesīgs izvēlēties, kurus darbiniekus tas vēlas pārņemt. Šai izvēlei ir jābūt pamatotai ar tehniskiem, ekonomiskiem un organizatoriskiem apsvērumiem un neveicot aizliegtu diferencēšanu, it īpaši atkarībā no darbības, kas veikta darbinieku pārstāvja statusā pārņemtajā uzņēmumā vai uzņēmuma daļā.

Šajā ziņā aizliegtas diferencēšanas neesamība ir uzskatāma par konstatētu, ja pārņemtajā uzņēmumā vai uzņēmuma daļā strādājušo darbinieku vai viņu pārstāvju proporcionālā daļa īpašumtiesību saņēmēja izraudzīto darbinieku kopskaitā ir palikusi nemainīga.”

- 9 Saskaņā ar WCO 62. pantu:

“Tiesas uzdoto īpašumtiesību pāreju ieceltais tiesas pilnvarnieks rīko un īsteno, pārdodot vai nododot kustamo un nekustamo mantu, kas ir nepieciešama vai noderīga uzņēmuma visas saimnieciskās darbības vai kādas tās daļas saglabāšanai.

Meklējot un aicinot iesniegt piedāvājumus, viņš prioritāri rūpējas par to, lai pilnībā vai daļēji tiktu saglabāta uzņēmuma darbība, vienlaikus ievērojot kreditoru tiesības. [..]

[..]”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 10 Laikā no 1992. gada 17. augusta līdz 2013. gada aprīlim *C. Plessers* strādāja uzņēmuma *Echo NV* ražotnē Hauthalenā-Helhterenā [*Houthalen-Helchteren*] (Beļģija).
- 11 2012. gada 23. aprīlī *rechtbank van koophandel Hasselt* (Haseltas Komerclietu tiesa, Beļģija) pēc *Echo* pieteikuma uzsāka tiesas ceļā veicamas reorganizācijas procedūru, lai panāktu kreditoru vienošanos saskaņā ar WCO 44.–58. pantu. Šim uzņēmumam tika piešķirta iespēja apturēt maksājumu saistību izpildi līdz 2012. gada 23. oktobrim un pēc tam – līdz 2013. gada 22. aprīlim.

- 12 2013. gada 19. februārī, proti, pirms maksājumu saistību izpildes apturēšanas termiņa beigām, *rechtbank van koophandel te Hasselt* (Haseltas Komerclietu tiesa) apmierināja *Echo* pieteikumu vienošanās ceļā veicamo pāreju aizstāt ar tiesas pārraudzībā veicamo pāreju.
- 13 2013. gada 22. aprīlī šī tiesa atļāva tiesas pilnvarniekiem veikt kustamās un nekustamās mantas pāreju uzņēmumam *Prefaco*, kas bija viena no divām uz *Echo* pārņemšanu pretendējošajām sabiedrībām. Piedāvājumā *Prefaco* piedāvāja pārņemt 164 darbiniekus, proti, aptuveni divas trešdaļas *Echo* personāla.
- 14 Līgums par īpašumtiesību nodošanu tika parakstīts tajā pašā dienā. Šā līguma 9. pielikumā bija pārņemamo darbinieku saraksts. *C. Plessers* vārds šajā sarakstā nebija iekļauts.
- 15 Turklāt šajā līgumā tika paredzēts, ka īpašumtiesību pāreja notiks divās darbdiēnās pēc dienas, kad tiek pasludināts minētais *rechtbank van koophandel Hasselt* (Haseltas Komerclietu tiesa) spriedums par atļaujas piešķiršanu.
- 16 2013. gada 23. aprīlī *Prefaco* telefoniski sazinājās ar pārņemtajiem darbiniekiem, lūdzot viņiem nākamajā dienā ierasties darbā savu uzdevumu veikšanai. 2013. gada 24. aprīlī *Prefaco* šo pāreju apstiprināja rakstiski. Savukārt pārējiem darbiniekiem tika piezvanīts pa tālruni un tiesas pilnvarnieku 2013. gada 24. aprīļa vēstulē paziņots par to, ka *Prefaco* viņus nav pārņēmusi.
- 17 Šīs vēstules teksts bija šāds:
- “Šī vēstule ir uzskatāma par oficiālu paziņojumu saskaņā [WCO] 64. panta 2. punktu. [*Echo*] darbība ir izbeigta 2013. gada 22. aprīlī. Tā kā Jūs nav pārņēmuši iepriekš minētie īpašumtiesību saņēmēji, Jums šī vēstule ir jāuzskata par sava darba devēja [*Echo*] veiktu darba līguma uzteikumu. Aicinām Jūs kā iespējamo [*Echo*] kreditoru vērsties ar savu prasījumu pie šo vēstuli parakstījušajiem tiesas pilnvarniekiem [..].”
- 18 Tiesas pilnvarnieki iesniedza *C. Plessers* arī veidlapu, kurā kā līguma uzteikšanas datums bija norādīts 2013. gada 23. aprīlis.
- 19 2013. gada 7. maija vēstulē *C. Plessers* pieprasīja *Prefaco* viņu pieņemt atpakaļ darbā. Viņa norādīja, ka Hauthalenā-Helhterenā esošo dibinājumu *Prefaco* esot sākusi izmantot kopš 2013. gada 22. aprīļa, kad tika pasludināts *rechtbank van koophandel te Hasselt* (Haseltas Komerclietu tiesa) spriedums.
- 20 2013. gada 16. maija vēstulē *Prefaco* atteicās šo prasību izpildīt, atsaucoties uz WCO 61. panta 4. punktu, kurā īpašumtiesību saņēmējam ir piešķirtas tiesības izvēlēties, kurus darbiniekus tas vēlas pārņemt un kurus – nevēlas, ja vien, pirmkārt, šī izvēle tiek veikta tehnisku, ekonomisku vai organizatorisku iemeslu dēļ un, otrkārt, ja tajā netiek izdarīta neatļauta diferencēšana. *Prefaco* piebilda, ka tai nav pienākuma pieņemt atpakaļ darbā *C. Plessers* pēc tam, kad ir uzteikts viņas ar *Echo* noslēgtais darba līgums.
- 21 Ar 2014. gada 11. aprīļa prasības pieteikumu *C. Plessers* cēla prasību *arbeidsrechtbank te Antwerpen* (Antverpenes Darba lietu tiesa, Beļģija).
- 22 Turklāt 2015. gada 24. jūlijā *C. Plessers* lūdza lietā kā trešo personu piespiedu kārtā pieaicināt arī Beļģijas valsti.
- 23 Ar 2016. gada 23. maija spriedumu *arbeidsrechtbank te Antwerpen* (Antverpenes Darba lietu tiesa) kā nedibinātus noraidīja visus *C. Plessers* prasījumus un piesprieda viņai atlīdzināt visus tiesāšanās izdevumus.

24 Par šo spriedumu *C. Plessers* iesniedza apelācijas sūdzību *arbeidshof te Antwerpen, afdeling Hasselt* (Antverpenes Darba lietu apelācijas tiesa, Haseltas nodaļa, Beļģija), kura savukārt nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai [WCO] 61. panta 4. punktā [...] īpašumtiesību saņēmējam piešķirtās izvēles tiesības ir saderīgas ar Direktīvu [2001/23], konkrēti ar šīs direktīvas 3. un 5. pantu, ja šī “tiesas ceļā veicamā reorganizācija ar tiesas pārraudzībā notiekošu īpašumtiesību pāreju” ir veikta, lai kopumā vai daļēji saglabātu īpašumtiesības nododošās personas uzņēmumu vai tā darbību?”

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

25 *Prefaco* izklāsta šaubas par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību, vēršot uzmanību uz to, ka uzdotajam jautājumam, tāsprāt, neesot nozīmes pamatlietas izspriešanā. Proti, tā kā šī tiesvedība ir starp divām privātpersonām, *C. Plessers* nevarot atsaukties uz Direktīvu 2001/23, lai panāktu, ka bez piemērošanas tiek atstāta skaidra valsts tiesību norma.

26 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka vienīgi lietu izskatošās valsts tiesas, kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ziņā ir, ņemot vērā lietas īpatnības, tostarp izvērtēt, cik iederīgi ir jautājumi, ko tā uzdod Tiesai. Līdz ar to, ja uzdotie jautājumi attiecas uz kādas Savienības tiesību normas interpretāciju, Tiesai principā ir jāsniedz nolēmums (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2015. gada 16. jūnijs, *Gauweiler* u.c., C-62/14, EU:C:2015:400, 24. punkts, kā arī 2018. gada 7. februāris, *American Express*, C-304/16, EU:C:2018:66, 31. punkts).

27 No tā izriet, ka uz jautājumiem par Savienības tiesībām attiecas atbilstības pieņēmums. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesiskā regulējuma interpretācijai vai spēkā esamības izvērtējumam nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, ja izvirzītā problēma ir hipotētiska vai ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedumi, 2015. gada 16. jūnijs, *Gauweiler* u.c., C-62/14, EU:C:2015:400, 25. punkts, kā arī 2018. gada 7. februāris, *American Express*, C-304/16, EU:C:2018:66, 32. punkts).

28 Tā kā iesniedzējtiesas uzdotais jautājums ir par Direktīvas 2001/23 interpretāciju, jānorāda, ka Tiesa patiešām ir pastāvīgi nospriedusi, ka strīdā starp privātpersonām direktīva pati par sevi nevar radīt pienākumus privātpersonai un tāpēc uz to nevar atsaukties, vēršoties pret šo personu. Tomēr Tiesa arī vairākkārtīgi ir nospriedusi, ka no kādas direktīvas izrietošs dalībvalstu uzdevums sasniegt tajā paredzēto rezultātu, kā arī to pienākums veikt visus vispārīgos vai īpašos pasākumus, kas ir piemēroti šā uzdevuma izpildes nodrošināšanai, attiecas uz visām dalībvalstu iestādēm, tostarp tiesām atbilstoši to kompetencei (spriedums, 2016. gada 19. aprīlis, *DI*, C-441/14, EU:C:2016:278, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

29 No tā izriet, ka, piemērojot valsts tiesības, valsts tiesām, kurām ir lūgts tās interpretēt, ir jāņem vērā visas šo tiesību normas un jāizmanto šajās tiesībās atzītās interpretācijas metodes, lai tās interpretētu cik vien iespējams atbilstoši aplūkotās direktīvas tekstam un mērķim, lai sasniegtu tajā paredzēto rezultātu un tādējādi izpildītu LESD 288. panta trešajā daļā noteikto (spriedums, 2016. gada 19. aprīlis, *DI*, C-441/14, EU:C:2016:278, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 Ievērojot iepriekš izklāstīto, nav uzskatāms, ka iesniedzējtiesas uzdotajam jautājumam nebūtu nekāda sakara ar pamatlietas priekšmetu vai ka tas attiektos uz hipotētiskas iedabas problēmu.

31 Tāpēc lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

- 32 Ievadam ir jāatgādina pastāvīgās judikatūras atziņa, ka ar LESD 267. pantu iedibinātajā valstu tiesu un Tiesas sadarbības procedūrā Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas tai ļautu izlemt tajā izskatāmo lietu. Tālab Tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārformulē tai uzdotais jautājums. Turklāt Tiesai var nākties ņemt vērā tādas Savienības tiesību normas, uz kurām valsts tiesa sava jautājuma izklāstā nav atsaukusies (spriedumi, 2016. gada 13. oktobris, M. un S., C-303/15, EU:C:2016:771, 16. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2018. gada 31. maijs, *Zheng*, C-190/17, EU:C:2018:357, 27. punkts).
- 33 Šajā gadījumā ar savu prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa lūdz Tiesu spriest, vai tās norādītā valsts tiesību norma ir atbilstīga Direktīvas 2001/23 3. un 5. pantam.
- 34 Taču, pirmkārt, lai atbildētu uz šādi noformulētu jautājumu, LESD 267. panta paredzētajā procedūrā Tiesai nāktos spriest par valsts tiesību normas saderīgumu ar Savienības tiesībām, lai gan to darīt nav tās ziņā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 19. marts, *OTP Bank*, C-672/13, EU:C:2015:185, 29. punkts).
- 35 Otrkārt, lai arī minētajā jautājumā netiek skaidri vaicāts par Direktīvas 2001/23 4. pantu, šis pants izrādās esam nozīmīgs iesniedzējtiesai sniedzamajā atbildē, jo tas attiecas uz darba ņēmēju aizsardzību pret atlaišanu, ko, pamatojoties uz īpašumtiesības pāreju veic vai nu tās nododošā persona, vai to saņēmējs.
- 36 Tāpēc uzdotais jautājums ir jāpārformulē tā, ka būtībā tajā tiek vaicāts, vai Direktīva 2001/23, proti, tās 3.–5. pants, ir jāinterpretē tādējādi, ka tai ir pretrunā tādi valsts tiesību akti kā pamatlietā aplūkoti, kuros – gadījumā, ja uzņēmuma īpašumtiesību pāreja notiek tiesas ceļā veicamas reorganizācijas procedūrā ar tiesas pārraudzībā notiekošu īpašumtiesību pāreju, kas tiek īstenota tālab, lai pilnībā vai daļēji saglabātu īpašumtiesības nododošo personu vai tās darbību, – īpašumtiesību saņēmējam ir paredzētas tiesības izvēlēties, kurus darbiniekus tas vēlas pārņemt.
- 37 Šajā ziņā uzreiz jāatgādina, ka Direktīvas 2001/23 5. panta 1. punktā ir noteikts – ja vien dalībvalstis neparedz citādi, šīs direktīvas 3. un 4. pantu nepiemēro uzņēmumu pārejai, ja pret īpašumtiesības nododošo personu tiek veikta bankrota procedūra vai cita analogiska maksātnespējas procedūra, kura sāka tālab, lai realizētu minētās personas aktīvus, un notiek kompetentas valsts iestādes uzraudzībā.
- 38 Turklāt Tiesa ir nospriedusi, ka Direktīvas 2001/23 5. panta 1. punkts, tā kā darba ņēmēju aizsardzības režīmu tas principā padara nepiemērojamu atsevišķos uzņēmumu pārejas gadījumos un tādējādi atkāpjas no šīs direktīvas pamatā esošā pamatmērķa, noteikti ir jāinterpretē šauri (spriedums, 2017. gada 22. jūnijs, *Federatie Nederlandse Vakvereniging* u.c., C-126/16, EU:C:2017:489, 41. punkts).
- 39 Tāpēc pirmām kārtām ir jānoskaidro, vai uz tādu uzņēmuma pāreju kā pamatlietā aplūkotā ir attiecināms Direktīvas 2001/23 5. panta 1. punktā paredzētais izņēmums.
- 40 Šai ziņā Tiesa ir nospriedusi, ka jāpārlicinās par to, ka šī pāreja atbilst trijiem šajā tiesību normā noteiktajiem kumulatīvajiem nosacījumiem, proti, ka pret īpašumtiesības nododošo personu ir uzsākta bankrota procedūra vai analogiska maksātnespējas procedūra, ka šī procedūra ir sāka nolūkā veikt minētās personas aktīvu realizāciju un ka tā notiek kompetentas valsts iestādes uzraudzībā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 22. jūnijs, *Federatie Nederlandse Vakvereniging* u.c., C-126/16, EU:C:2017:489, 44. punkts).
- 41 Vispirms, runājot par nosacījumu, ka pret īpašumtiesības nododošo personu ir jābūt uzsāktai bankrota procedūrai vai analogai maksātnespējas procedūrai, ir jānorāda, ka saskaņā ar pamatlietā aplūkotajiem valsts tiesību aktiem, kamēr tiesa nav izskatījusi pieteikumu par tiesas ceļā veicamo reorganizāciju, parādnieks nevar tikt atzīts par maksātnespējīgu un – ja tas ir sabiedrība – nevar tikt tiesas ceļā arīdzan likvidēts.

- 42 Taču, no vienas puses, kā secinājumu 55. punktā norādījis ģenerāladvokāts, puses neapstrīd, ka tiesas ceļā veicamās reorganizācijas procedūra nevarētu būt uzskatāma par bankrota procedūru.
- 43 No otras puses, lai arī tādas tiesas ceļā veicamās reorganizācijas procedūras kā pamatlietā aplūkotā noslēgumā var iestāties attiecīgā uzņēmuma bankrots, šādas sekas nešķiet esam nedz automatiskas, nedz droši sagaidāmas.
- 44 Par nosacījumu, ka procedūrai ir jābūt sāktai nolūkā veikt minētās personas aktīvu realizāciju, no Tiesas judikatūras izriet, ka šim nosacījumam neatbilst procedūra, kuras mērķis ir attiecīgā uzņēmuma darbības turpināšana (spriedums, 2017. gada 22. jūnijs, *Federatie Nederlandse Vakvereniging u.c.*, C-126/16, EU:C:2017:489, 47. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 45 Taču, kā izriet no uzdotā jautājuma paša formulējuma, šādu tiesas ceļā veicamās reorganizācijas procedūru ar tiesas pārraudzībā notiekošu īpašumtiesību pāreju kompetentā valsts tiesa ir uzdevusi tālab, lai pilnībā vai daļēji saglabātu *Echo* vai tās darbību.
- 46 Visbeidzot, runājot par nosacījumu, ka attiecīgajai procedūrai ir jānotiek kompetentas valsts iestādes uzraudzībā, no valsts tiesību aktiem izriet, ka, pirmkārt, tiesas pilnvarniekam, kas iecelts ar spriedumu, kurā tiek uzdots veikt īpašumtiesību pāreju, ir pienākums šo pāreju rīkot un īstenot parādnieka vārdā un uzdevumā. Otrkārt, aicinot iesniegt piedāvājumus, šim pilnvarniekam ir prioritāri jārūpējas par to, lai pilnībā vai daļēji tiktu saglabāta uzņēmuma darbība, vienlaikus ievērojot kreditoru tiesības. Vairāku salīdzināmu piedāvājumu gadījumā priekšroka tiek dota piedāvājumam, kurā ar sociālo partneru vienošanos tiek nodrošināta darbavietu saglabāšana.
- 47 Taču, kā secinājumu 68. punktā norādījis ģenerāladvokāts, kontrole, ko pilnvarnieks tādējādi īsteno tiesas ceļā veicamās reorganizācijas procedūrā ar tiesas pārraudzībā notiekošu īpašumtiesību pāreju, neatbilst šim nosacījumam, jo tās tvērums ir šaurāks par apjomu, kādā pilnvarnieks veic kontroli bankrota procedūras gadījumā.
- 48 No iepriekš izklāstītā izriet, ka tāda tiesas ceļā veicamās reorganizācijas procedūra ar tiesas pārraudzībā notiekošu īpašumtiesību pāreju kā pamatlietā aplūkotā neatbilst Direktīvas 2001/23 5. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, un līdz ar to šajā tiesību normā paredzētais izņēmums uz šādos apstākļos veiktu īpašumtiesību pāreju nav attiecināms.
- 49 Tādējādi ir jākonstatē, ka tādos lietās apstākļos kā pamatlietā aplūkotie joprojām ir piemērojami Direktīvas 2001/23 3. un 4. pants.
- 50 Tāpēc otrām kārtām ir jānoskaidro, vai šīs direktīvas 3. un 4. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tādi valsts tiesību akti kā pamatlietā aplūkotie, kuros īpašumtiesību saņēmējam ir paredzēta iespēja izvēlēties, kurus darbiniekus tas vēlas pārņemt.
- 51 Šajā ziņā no Direktīvas 2001/23 3. panta 1. punkta izriet, ka īpašumtiesības nododošās personas tiesības un pienākumi, kas izriet no darba līguma vai darba attiecībām, kuras pastāv uzņēmuma īpašumtiesību pārejas dienā, sakarā ar īpašumtiesību nodošanu pāriet īpašumtiesību saņēmējam.
- 52 Proti, Tiesa ir vairākkārt nospriedusi, ka Direktīva 2001/23, tostarp tās 3. pants, tiecas aizsargāt darbinieku tiesības uzņēmuma īpašnieka maiņas gadījumā, ļaujot tiem turpināt strādāt pie jaunā darba devēja ar tādiem pašiem nosacījumiem, par kādiem tie bija vienojušies ar īpašumtiesības nododošo personu. Minētās direktīvas mērķis ir garantēt, cik iespējams, līgumu vai darba attiecību turpināšanu ar īpašumtiesību saņēmēju bez izmaiņām, lai nepieļautu, ka attiecīgajiem darbiniekiem īpašumtiesību pārejas dēļ tiek radīta nelabvēlīgāka situācija (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2010. gada 15. septembris, *Briot*, C-386/09, EU:C:2010:526, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 53 Turklāt Direktīvas 2001/23 4. panta 1. punktā ir noteikts, ka uzņēmuma īpašumtiesību nodošana pati par sevi nevar būt par pamatu atlaišanai, ko veic persona, kura nodod īpašumtiesības, vai īpašumtiesību saņēmējs. Tomēr šī tiesību norma neliedz atlaišanu, kas tiek veikta izmaiņas nodarbinātības ziņā izraisošu ekonomisku, tehnisku vai organizatorisku apsvērumu dēļ.
- 54 No šīs tiesību normas formulējuma izriet, ka uzņēmuma īpašumtiesību pārejas kontekstā notikušas atlaišanas ir jāpamato ar nodarbinātības jomu skarošiem ekonomiskiem, tehniskiem vai organizatoriskiem iemesliem, kas nav nesaraunami saistīti ar minēto īpašumtiesību pāreju.
- 55 Tādējādi Tiesa ir uzskatījusi, ka īpašumtiesību saņēmēja nespēja vienoties ar iznomātājiem par jaunu nomas līgumu, neiespējamība atrast citas tirdzniecības telpas vai neiespējamība pārcelt personālu uz citiem veikaljiem var būt ekonomiski, tehniski vai organizatoriski iemesli Direktīvas 2001/23 4. panta 1. punkta izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 16. oktobris, *Kirtruna un Vignano*, C-313/07, EU:C:2008:574, 46. punkts).
- 56 Šajā gadījumā no pamatlietā aplūkojamajiem valsts tiesību aktiem izriet, ka īpašumtiesību saņēmējam ir tiesības izvēlēties, kurus darbiniekus tas vēlas pārņemt, taču šai izvēlei ir jābūt pamatotai ar tehniskiem, ekonomiskiem un organizatoriskiem iemesliem un izdarītai, neveicot aizliegtu diferencēšanu.
- 57 Taču ir redzams, ka šajos valsts tiesību aktos – atšķirībā no Direktīvas 2001/23 4. panta 1. punkta – uzmanība ir vērsta nevis uz atlaistajiem darbiniekiem, bet gan uz tiem, kuru darba līgums tiek nodots, nosakot, ka īpašumtiesību saņēmējam šīs personas ir jāizvēlas, pamatojoties uz tehniskiem, ekonomiskiem un organizatoriskiem iemesliem.
- 58 Lai arī īpašumtiesību saņēmēja neizraudzītie un līdz ar to atlaistie darbinieki implicīti, taču pavisam noteikti ir tie, kuru darba līgumu pāreju, minētā īpašumtiesību saņēmēja ieskatā, patiešām nepamato neviens tehnisks, ekonomisks vai organizatorisks iemesls, šim īpašumtiesību saņēmējam tik un tā nav nekāda pienākuma pierādīt, ka īpašumtiesību pārejas gaitā notikušo atlaišanu pamatā ir tehniska, ekonomiska vai organizatoriska rakstura iemesli.
- 59 Tāpēc izrādās, ka tādu valsts tiesību aktu kā pamatlietā aplūkoto piemērošana varētu iespējami nopietni apdraudēt Direktīvas 2001/23 pamatmērķi, kas precizēts tās 4. panta 1. punktā un atgādināts šā sprieduma 52. punktā, proti, aizsargāt darbiniekus pret nepamatotu atlaišanu uzņēmuma īpašumtiesību pārejas gadījumā.
- 60 Tomēr ir jāatgādina – kā jau uzsvērts šā sprieduma 28. un 29. punktā –, ka strīdu starp privātpersonām izskatošajai valsts tiesai, kas nespēj savu valsts tiesību normas interpretēt atbilstīgi direktīvai, kura nav transponēta vai ir transponēta nepareizi, nav pienākuma, pamatojoties uz Savienības tiesībām vien, atstāt šīs attiecīgajai direktīvai pretrunā esošās tiesību normas bez piemērošanas. Tomēr lietas dalībnieks, kas cieš no tā, ka valsts tiesības nav atbilstīgas minētajai direktīvai, varētu atsaukties uz judikatūru, kas izriet no 1991. gada 19. novembra sprieduma *Francovich* u.c. (C-6/90 un C-9/90, EU:C:1991:428), lai attiecīgajā gadījumā no dalībvalsts saņemtu atlīdzinājumu par nodarīto kaitējumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 7. augusts, *Smith*, C-122/17, EU:C:2018:631, 49. un 56. punkts).
- 61 Ievērojot iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdoto prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīva 2001/23, proti, tās 3.–5. pants, ir jāinterpretē tādējādi, ka tai ir pretrunā tādi valsts tiesību akti kā pamatlietā aplūkotie, kuros – gadījumā, ja uzņēmuma īpašumtiesību pāreja notiek tiesas ceļā veicamas reorganizācijas procedūrā ar tiesas pārraudzībā notiekošu īpašumtiesību pāreju, kas tiek īstenota tālab, lai pilnībā vai daļēji saglabātu īpašumtiesības nododošo personu vai tās darbību, – īpašumtiesību saņēmējam ir paredzētas tiesības izvēlēties, kurus darbiniekus tas vēlas pārņemt.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 62 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Padomes Direktīva 2001/23/EK (2001. gada 12. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmējdarbību vai uzņēmumu vai uzņēmējdarbību daļu īpašnieka maiņas gadījumā, proti, tās 3.–5. pants, ir jāinterpretē tādējādi, ka tai ir pretrunā tādi valsts tiesību akti kā pamatlietā aplūkoti, kuros – gadījumā, ja uzņēmuma īpašumtiesību pāreja notiek tiesas ceļā veicamas reorganizācijas procedūrā ar tiesas pārraudzībā notiekošu īpašumtiesību pāreju, kas tiek īstenota tālab, lai pilnībā vai daļēji saglabātu īpašumtiesības nododošo personu vai tās darbību, – īpašumtiesību saņēmējam ir paredzētas tiesības izvēlēties, kurus darbiniekus tas vēlas pārņemt.

[Paraksti]